

Mededeling

PB99-295
15 november 1999

Milieucompendium 1999

- Het milieu in cijfers -

Er wordt steeds meer energie gewonnen uit afvalverbranding en windenergie, maar de bijdrage blijft bescheiden. Vanaf 1980 is de mestproductie van vee met 20% gedaald. Het natte weer in 1998 heeft bijgedragen aan een vermindering van concentraties van luchtverontreinigende stoffen. De milieukosten en uitgaven zijn sinds 1985 bijna verdubbeld. Dit staat in het vandaag verschenen *Milieucompendium 1999*, een eerste gezamenlijke publicatie van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en het Centraal Bureau voor de Statistiek, waarin een totaalbeeld van de beschikbare milieugegevens wordt gepresenteerd.

Opwekking van duurzame elektriciteit blijft toenemen

De totale productie van duurzame elektriciteit is in de periode 1990-1998 bijna 2,5 maal toegenomen. Duurzame elektriciteit draagt nu voor 1% bij aan het totale elektriciteitsverbruik. De grootste bijdrage aan de duurzame elektriciteitsproductie blijft komen van de afvalverbrandingsinstallaties. Verbranding van afval in de afvalverbrandingsinstallaties heeft in 1998 bijna drie maal meer elektriciteit opgeleverd dan in 1990. In de periode 1990-1998 is de hoeveelheid opgewekte elektriciteit van windenergie bijna 12 keer groter geworden.

Mestproductie door de veestapel daalt

De totale mestproductie in de landbouw is tot het midden van de jaren '80 sterk toegenomen. In 1986 lag de totale mestproductie 39% boven het niveau van 1970. Na 1986 is de mestproductie met bijna 20% afgenomen. Bijna 75% van de mest is afkomstig van rundvee. De mestproductie in deze sector is de laatste tien jaar met 18% afgenomen. Dit komt door de inkrimping van de melkveestapel door de superheffing. Bedrijfstakingen met intensieve veehouderijen zoals varkens- en pluimveehouderijen hebben een belangrijk aandeel in de mestoverschotten. De afname van de mestproductie in de periode 1986-1998 is voor varkens en voor pluimvee ongeveer 20%.

Concentraties luchtverontreinigende stoffen in 1998 lager

In 1998 waren de concentraties van veel luchtverontreinigende stoffen relatief laag ten opzichte van de voorgaande jaren. Het extreem natte weer – 1998 was het natste jaar van de eeuw – heeft de concentraties van luchtvervuilende stoffen verminderd. Behalve de in Nederland

CBS-Persdienst

Postbus 4000
2270 JM Voorburg
tel. (070) 337 58 16
fax (070) 337 59 71
E-mail:
persdienst@cbs.nl

Het CBS
is een dienst van
het Ministerie van
Economische Zaken

ontstane luchtverontreiniging is ook de uitstoot van stoffen in naburige landen, onder andere vanuit het industriegebied rond Antwerpen en het Ruhrgebied, van invloed op de concentraties.

Overschrijding van geluidsnorm in 12% van de stiltegebieden

In ongeveer 12% van stiltegebieden in Nederland wordt de geluidsnorm overschreden. De totale geluidbelasting is daarbij gebaseerd op modelberekeningen. De meeste stiltegebieden waar de norm wordt overschreden liggen in de Randstad met name in de buurt van Schiphol.

Toename milieukosten en aandeel milieu-uitgaven in de totale rijksuitgaven

Het aandeel van de milieukosten in het bruto binnenlands product (BBP) en het aandeel van de milieu-uitgaven van het Rijk in de totale rijksuitgaven zijn in de periode 1985-1998 bijna verdubbeld. Deze toename van het aandeel van milieukosten in het BBP wordt veroorzaakt door de volgende factoren. Er is sprake van een stijging van de milieukosten voor het verwijderen van afval en afvalwater. Verder geeft de overheid meer uit aan bijvoorbeeld het ophalen van gemeentelijk afval. Daarnaast heeft de industrie in deze periode een scala van technische maatregelen getroffen ter bestrijding van onder andere het vrijkomen van milieuverontreinigende stoffen. De toename van de milieu-uitgaven van het Rijk in de totale rijksuitgaven is vooral veroorzaakt door extra middelen ter bestrijding van de verontreiniging van de bodem, voor onderzoek en ontwikkeling, voor uitvoering en handhaving en voor milieuontwikkelingshulp.

Technische toelichting

Deze publicatie is het eerste vervolg op een tweetal publicaties, namelijk de Achtergronden bij: Milieubalans van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), en de Milieustatistieken voor Nederland van het CBS.

In de eerste twee secties in het boek worden de belangrijkste maatschappelijke ontwikkelingen en het verbruik van natuurlijke voorraden gegeven. Vervolgens volgt er een sectie waarin de milieudruk als gevolg van deze ontwikkelingen in beeld worden gebracht. De milieudrukgegevens worden gepresenteerd per milieuthema en per doelgroep. De gevolgen van de milieudruk worden beschreven in de sectie Milieukwaliteit van verschillende compartimenten, zoals lucht, oppervlaktewater, bodem en grondwater. Ook de kwaliteit van het leefmilieu komt in deze sectie aan de orde. De veranderingen in de milieukwaliteit heeft invloed op de natuur en de volksgezondheid. Deze worden in de sectie effecten beschreven. Tenslotte zijn twee secties opgenomen waarin gegevens zijn opgenomen over de kosten van milieumaatregelen en over de relatie tussen milieu en economie volgens het systeem van de Nationale Rekeningen.

Noot voor de redactie

Voor de achtergrondinformatie over deze en andere milieuonderwerpen kunt u contact opnemen met het RIVM, dhr. P. Lagas, tel. (030) 274 22 37 of de persdienst, tel. (030) 274 25 60.

U kunt ook contact opnemen met het CBS, dhr. P. Klein, tel. (070) 337 48 83 of bij de persdienst, tel (070) 337 58 16.

De publicatie Milieucompendium 1999 kost fl. 46,95 (incl. BTW, excl. verzendkosten) en is te bestellen bij Samsom bv, Postbus 4, 2400 MA Alphen aan den Rijn, tel (0172) 46 68 33, fax (0172) 46 67 69, e-mail klantenservice@samsom.nl.